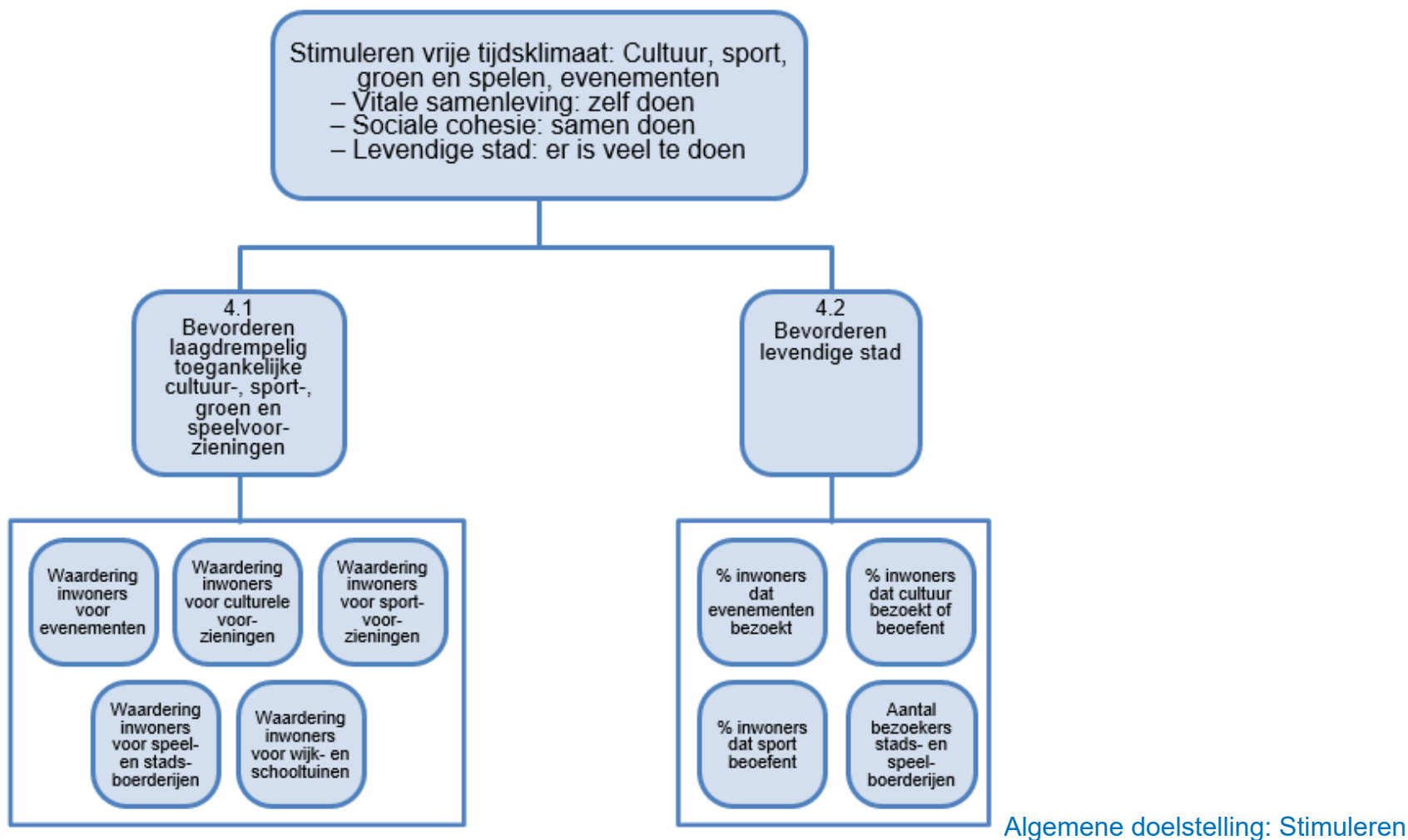

gemeente
Zoetermeer

Programma 4 Vrije tijd

vrijetijdsclimaat: kunst en cultuur, sport, groen, spelen, leren, evenementen

Binnen dit programma werken we aan een aantrekkelijk vrijetijdsaanbod dat bijdraagt aan een leefbare en vitale stad. We streven naar een breed en kwalitatief aanbod van voorzieningen in de stad. Dit helpt om inwoners en bezoekers te binden en boeien, en om doelstellingen van andere programma's te realiseren. Het vrijetijdsaanbod is verzameld en makkelijk vindbaar op de website vrijetijdzoetermeer.nl.

De gemeente kan het aanbod niet alleen realiseren, maar heeft hiervoor partners en inwoners nodig. Samen met hen zetten we in op een sterk aanbod van kunst, cultuur, evenementen, boerderijen, natuureducatie en sport. De gemeente speelt hierbij de rol van aanjager, ondersteuner en organisator.

Doelstelling 4.1 Bevorderen laagdrempelig toegankelijke cultuur-, sport-, groen- en speelvoorzieningen

Vrije Tijd

- Er is vanuit Vrije Tijd bijgedragen aan verschillende projecten en gebiedsvisies zoals het Venedepark, Van Tuyllpark, Ondineschouw. De Entree en centraal park. Doel hierbij was om kunst & cultuur, sport, evenementen en Groen Spelen Leren in te passen in de plannen.

Sport

- In de tweede helft van het jaar zijn onderzoeken rondom de toekomst van Silverdome opgestart.
- De zwemverenigingen die overgegaan zijn naar de Watergeus hebben een aflopende compensatie voor de hogere huurlasten van dit zwembad gekregen.
- De renovatie van zwembad De Veur is afgerond.
- De voorbereidingen voor de nieuwbouw van de sporthal op het Van Doornenplantsoen zijn afgerond.
- Verschillende amateursportverenigingen hebben een investeringssubsidie gekregen voor investeringen in de accommodatie en/of materialen.

Kunst & Cultuur

- De vierjarensubsidies voor de culturele basisinstellingen liepen af in 2025. Zij hebben in 2025 plannen ingediend voor 2026-2029.
- Er is gestart met een werkgroep 'Erfgoedhuis' met drie erfgoedinstellingen: Historisch Genootschap Oud Soetermeer (HGOS), Schatbewakers en Architectuurpunt. Deze plannen zijn ook afgestemd met het interne projectteam Modernisering Brusselstraat 2 – 4.
- In 2025 heeft de Raad ingestemd met een nieuw budget voor de uitvoeringsagenda Cultuurvisie 2030.
- In 2025 is de locatie van JJ Music House overgegaan naar MusicSoulHouse, die daar programmering gaat ontwikkelen in samenwerking met Poppodium Boerderij en kunstgarage Franx.
- Aan het Zuidwaarts is een kunstetalage geopend waar kunst van of over Zoetermeer tentoongesteld wordt. Aanleiding hiervoor was motie 2111-05.
- Samen met inwoners zijn twee grote kunstwerken ontworpen, vervaardigd en in 2025 opgeleverd: De zuil van Palenstein langs de Singel in Palenstein en De Waterloper in het water van de Grote Dobbe.
- Samen met het Nationaal Videogame Museum (NVGM) zijn drie kunstenaars geselecteerd voor een kunstopdracht in het nieuwe pand van het NVGM.
- De realisatie van de jongerenhub Gelijk in Palenstein heeft akkoord gekregen vanuit de Raad. De verbouwing is in 2025 gestart.
- Najaar 2025 is in het CKC & partners een filmhuiszaal gerealiseerd die geprogrammeerd- en geëxploiteerd wordt door Filmhuis Cameo.

Groen, Spelen, Leren (GSL)

- De renovaties van Stadsboerderij de Balijhoeve en Speelboerderij het Buitenbeest zijn voor het grootste deel klaar.
- In oktober 2025 werd het speelterrein van de Speelboerderij feestelijk heropend. Hier zijn nieuwe speeltoestellen geplaatst waardoor er meer mogelijkheden zijn om te spelen.

- Bij de verschillende renovaties is de toegankelijkheid verbeterd.
- Op de drie stadsboerderijen zijn veel activiteiten georganiseerd, hierbij is nog meer samengewerkt met buurtsportcoaches en lokale partners zoals de bibliotheek.
- De samenwerking met natuur- en milieuorganisaties is in 2025 voortgezet door het organiseren van vier bijeenkomsten.

Waardering inwoners voor evenementen

Som van de (gewogen naar aantal respondenten) gemiddelde rapportcijfers van de respondenten van de Stadspeiling voor grootschalige en kleinschalige evenementen gedeeld door 2.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,9	7,3
Realisatie	7,1	7,0

Doel gehaald: Nee.

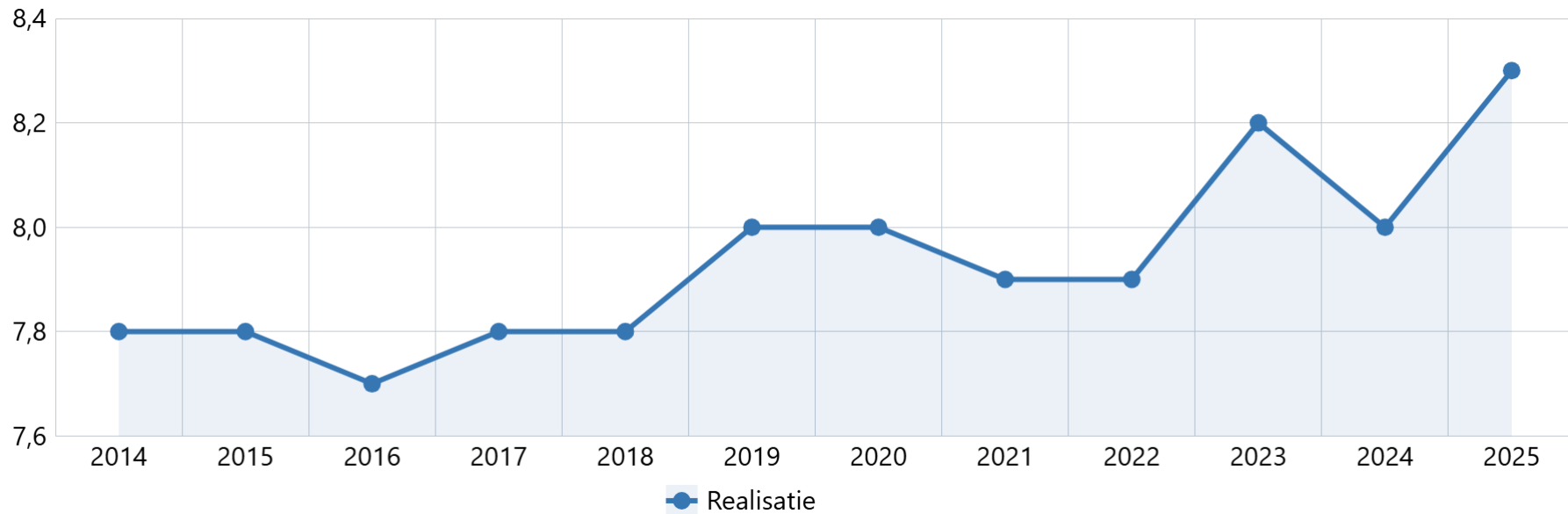
Toelichting: Respondenten geven aan iets te missen in het aanbod van zowel grote als kleine evenementen. Meer dan een derde van de respondenten (36,6%) waardeert het totale evenementenaanbod in Zoetermeer met een goed.

Waardering inwoners voor culturele voorzieningen

Som van de (gewogen naar aantal respondenten) gemiddelde rapportcijfers van de respondenten van voor het Nationaal Videogame Museum, CKC & partners, Bibliotheek Zoetermeer, Stadstheater Zoetermeer, Poppodium Boerderij en Franx gedeeld door 6.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,9	8,0
Realisatie	8,0	8,3

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De zes basisinstellingen hebben gemiddeld een 8,3 gescoord in de stadspeiling. Dit is hoger dan van tevoren werd gedacht en hoger dan vorig jaar.

Waardering inwoners voor sportvoorzieningen

Som van de gemiddelde rapportcijfers van de respondenten van de Stadspeiling voor binnensportvoorzieningen, buitensportvoorzieningen, zwembaden, commerciële sportvoorzieningen en sportverenigingen gedeeld door 5.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,2	7,2
Realisatie	7,1	7,3

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De stijgende lijn heeft zich dit jaar doorgezet. De waardering op alle vijf de categorieën is vergeleken met 2024 gestegen.

Waardering inwoners voor speel- en stadsboerderijen

Som van de (gewogen naar aantal respondenten) gemiddelde rapportcijfers van de respondenten voor de speel- en stadsboerderijen.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,5	7,5
Realisatie	8,2	8,2

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Inwoners zijn blij met deze voorzieningen in de stad met natuur, dieren en spelen. Hierbij waarderen ze ook de verschillende sociale en maatschappelijke functies die de locaties hebben.

Waardering inwoners voor wijk- en schooltuinen

Som van de (gewogen naar aantal respondenten) gemiddelde rapportcijfers van de respondenten voor de wijk- en schooltuinen.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,5	7,5
Realisatie	8,1	8,3

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Inwoners waarderen de groene voorzieningen in de stad. Ze vinden het sociale en rustgevende plekken.

Doelstelling 4.2 Bevorderen levendige stad

Sport

- Het nieuwe sportbeleid 'Sportagenda 2025 en verder' is vastgesteld.
- De gemeente Zoetermeer is hostcity van de Nationale Sportweek geweest. Tijdens deze week zijn vele activiteiten georganiseerd om actief sport- en beweeggedrag te stimuleren en het aanbod onder de aandacht te brengen. Dit is samen met sportaanbieders en andere partners gedaan.
- Er is een brochure over de activiteiten van de buurtsportcoaches ontwikkeld en verspreid.
- In 2025 is een aanvullend budget vanuit het Rijk (Brede SPUK) en de gemeenteraad ontvangen, waarmee tijdelijk het aantal buurtsportcoaches is uitgebreid. Hiermee wordt extra ingezet op jeugd, ouderen en het verbeteren van de gezondheid van de inwoners.

- Sportbeleid en de buurtsportcoaches zijn nauw betrokken bij de aanpak van 'Integraal werken aan de gezonde stad'. Vanuit Zoetermeerse Aanpak Gewoon Gezond (ZAGG) zijn de deelnemers aan Gold Stars gevolgd, om meer inzicht te krijgen in de meerjarige effecten van onze ouderenprojecten.
- In opdracht van de gemeenteraad is opdracht gegeven aan NOC*NSF om onderzoek te doen naar de beweegcijfers en beweegmotieven van de inwoners.
- Met het Sportakkoord kunnen sportaanbieders met andere maatschappelijke partners een stimuleringsbijdrage aanvragen voor nieuwe sportinitiatieven. Er is een 'pitchavond' georganiseerd om beweegaanbieders de kans te geven om nieuwe ideeën te pitchen. De beste ideeën hebben een bijdrage ontvangen.
- Door een motie van de gemeenteraad kregen Zoetermeeders in 2024 gratis zwemkaartjes om het nieuwe zwembad te ontdekken. Hier werd weinig gebruik van gemaakt, daarom is de actie voor het eerste deel van 2025 verlengd. Ook hier is weinig gebruik van gemaakt.
- De sportadviesraad is actief. Er vindt periodiek overleg met hen plaats en daar waar passend wordt advies aan hen gevraagd.

Kunst & Cultuur

- CKC & partners heeft zich de afgelopen periode ingezet om een voortrekkersrol op te pakken voor de kleinere culturele instellingen.
- De websitepagina's voor het aanvragen van culturele subsidies zijn aangepast en duidelijker geworden.
- In 2025 is een tijdelijke subsidieregeling geopend voor ondersteuning aan lokale media in Zoetermeer.
- Er is onderhoud uitgevoerd aan 110 kunstwerken in de openbare ruimte. Bijzonder dit jaar waren de renovaties van de spiraalvormige fontein Interaction in de Grote Dobbe en van de Maquettetafels in Oosterheem.
- Het graveren en ophangen van nieuwe geboorteslotjes van kinderen uit Oosterheem aan het kunstwerk Birthmark.
- Vanuit de Uitvoeringsagenda Cultuurvisie is het gerestaureerde Zoetermeerse design straatmeubilair herplaatst in project centraal park.
- Vanuit de Uitvoeringsagenda Cultuurvisie zijn, samen met nabestaanden, vanuit 80 jaar vrijheid, drie Stolpersteine geplaatst die het verhaal vertellen van omgekomen Zoetermeerse verzetsstrijders.

Erfgoed

- De voorselectie gemeentelijke monumenten Post 45 is in juli 2025 door het college vastgesteld. Deze selectie is samen met de partners Historisch Genootschap Oud Soetermeer, Schatbewakers en het ArchitectuurPunt tot stand gekomen.
- De Inventarisatie Religieus Vastgoed is in 2025 voor het grootste deel gereed.
- Open Monumentendag had als thema 'Erfgoed en Architectuur'. Inwoners kregen informatie over deze dag in een gratis gids met artikelen over het jaarthema en informatie over de locaties en de activiteiten. Er deden 24 locaties mee met in totaal 2.500 bezoekers. Aan de Open Monumentendag klassendagen deden ongeveer 600 kinderen mee van 8 verschillende scholen. Kinderen uit groep zeven en acht kregen uitleg op school en bezochten daarna een locatie.

Evenementen

- Er zijn verschillende grote en kleine evenementen ondersteund met subsidie die bijdragen aan cultuur, sport en verbinding. Voorbeelden zijn: Vijverpop, Oldtimerdag, Live at the Lake, Bevrijdingsfestival, Halloweenstad en Koningsdag.
- Op de website van de gemeente is de evenementenpagina aangepast zodat organisatoren makkelijker informatie kunnen vinden. Organisatoren zien meteen welke locaties geschikt zijn voor het organiseren van evenementen. Dit zorgt voor een beter gebruik van evenemententerreinen.
- Door vaker voorgesprekken te voeren met organisatoren is de subsidieverlening en ondersteuning verbeterd.
- Milieuvriendelijke maatregelen bij evenementen zijn gestimuleerd, zoals de inzet van herbruikbare bekens en afvalscheiding.
- Er zijn branche overleggen en een informatiemarkt georganiseerd. Hiermee is de samenwerking tussen organisatoren, ondernemers en maatschappelijke partners verbeterd.

Groen, Spelen, Leren

- In oktober 2025 werd de visie voor 2025 en verder van GSL gepresenteerd; 'Natuur in de stad: met en voor iedereen'.
- Bij de stadsboerderijen en wijk- en schooltuinen leren bezoekers over natuur, gezondheid en duurzaamheid. In totaal hebben 877 kinderen (36 klassen) uit groep 5 schooltuinlessen gevolgd.
- Daarnaast hebben 108 klassen gastlessen gevolgd op verschillende groene locaties.
- Op de Balijhoeve en de Weidemolen is er meegedaan aan de inzamelingsactie Sint voor Iedereen.
- Er is gestart met de bouw van het Westpunt. Het Westpunt is een bezoekerscentrum bij de natuurtuin in het Westerpark.

% Inwoners dat evenementen bezoekt

% Respondenten van de Stadspeiling dat een groot, middelgroot en/of klein evenement bezoekt.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	42%	66%
Realisatie	71%	70%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: 70,3% van de respondenten heeft in de afgelopen twaalf maanden een evenement bezocht in Zoetermeer.

% Inwoners dat cultuur bezoekt of beoefent

% Respondenten van de Stadspeiling dat een culturele voorziening heeft bezocht of dat een eigen culturele activiteit heeft beoefend.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	84%	82%
Realisatie	83%	83%

Doel gehaald: Ja.

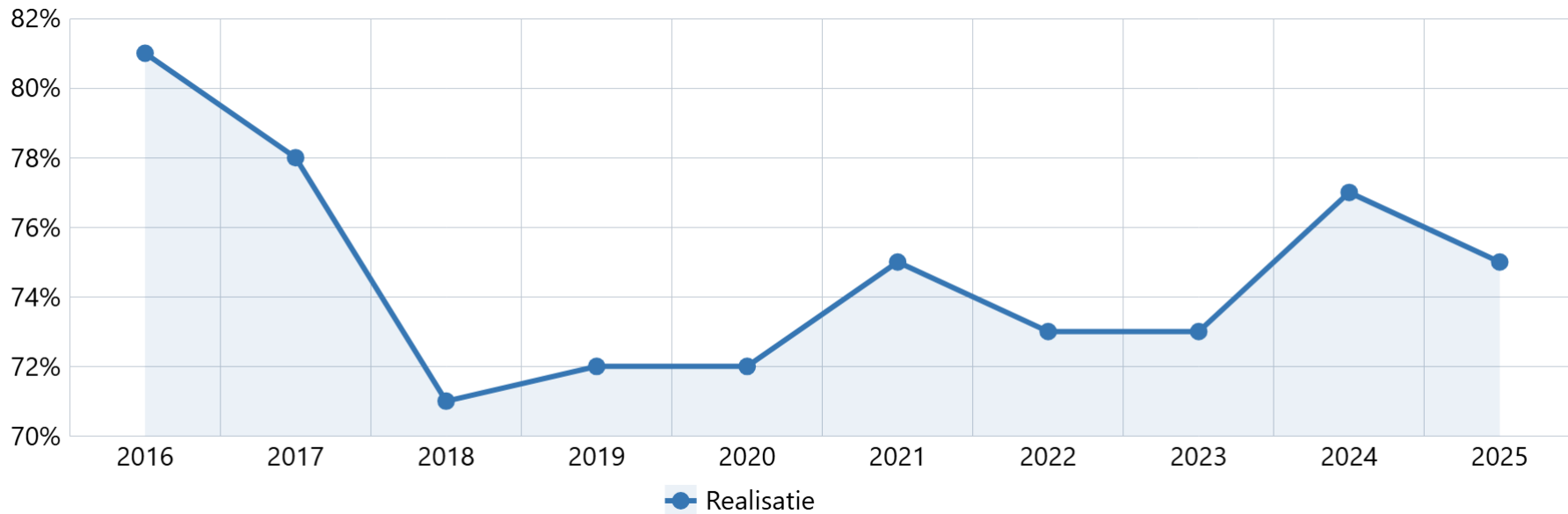
Toelichting: De doelstelling is behaald.

% Inwoners dat sport beoefent

Som van het % respondenten van de stadspeiling dat aan georganiseerde of ongeorganiseerde sportactiviteiten doet, of beide.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	72%	72%
Realisatie	77%	75%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Vergeleken met vorig jaar is er een lichte daling, toch is het resultaat positief.

Aantal bezoekers stads- en speelboerderijen

Het aantal bezoeken op de stads- en speelboerderijen inclusief de bezoeken aan wijk- en schooltuinen en Speelmeeractiviteiten.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	375.000	325.000
Realisatie	397.486	353.071

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het aantal bezoekers is iets hoger dan de streefwaarde. Hierbij speelt mee dat de Balijhoeve en het Buitenbeest last hebben gehad van de renovatie.

Totalen per doelstelling

Bedragen x €1.000

Programma 4 Vrije tijd	Jaarrekening 2025				
	Lasten	Baten	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo
Bevorderen laagdrempelig toegankelijke culturele en sportvoorzieningen (4.1)	-32.185	11.171	-1.093	3.526	-18.581
Bevorderen levendige stad (4.2)	-8.478	1.149	0	218	-7.111
TOTAAL PROGRAMMA	-40.663	12.320	-1.093	3.744	-25.693

Financiën op hoofdlijnen

Doelstelling 4.1

Met de uitgaven voor laagdrempelige culturele en sportvoorzieningen hebben we vooral de meerjarige subsidiëring van ongeveer € 11,7 mln. voor culturele basisinstellingen bekostigd. De exploitatie van onze voorzieningen voor natuur- en milieueducatie (de drie stadsboerderijen, de speelboerderij en de wijk- en schooltuinen) en de sport- en welzijnsaccommodaties bedraagt ongeveer € 19,9 mln. De inkomsten komen met ongeveer € 10,2 mln. vooral uit de huuropbrengsten van de accommodaties.

Doelstelling 4.2

De uitgaven voor het bevorderen van een levendige stad bedroegen ongeveer € 8,5 mln. Deze uitgaven gingen vooral naar sport-, spel- en vrijetijdsontwikkeling, amateurkunst en cultuureducatie, het Centrum voor Kunst en Cultuur & partners (CKC & partners), het onderhoud van kunst in de openbare ruimte, evenementen en het monumentenbeleid. De inkomsten bestonden voor een groot deel uit € 1,1 mln. van de Brede SPUK-regeling van het Rijk.

Voor een verklaring van verschillen tussen begroting en rekening wordt verwezen naar hoofdstuk Jaarrekening/Toelichting op het overzicht van baten en lasten.